

Троянчето. Да не мислишъ, че гладътъ не омръзва? Слушай, бай Христо! Едно време бѣхъ взелъ да разваля една желтица и не ти върнахъ остатъка. . . Сега, ако искашъ. . . (Бърка въ джоба си).

Ботевъ. Махай се отъ очитѣ ми, проклетнико! (Смѣхъ). Като си токова забогатѣлъ, дай хиляда желтици за пушки. . .

Сава (тихо къмъ Ботевъ). Ако искашъ да ти дамъ малко пари въ заемъ, ето петъ франка. . .

Ботевъ (взема ги и ги оставя на масата). Ще ти ги върна, щомъ получа. Благодаря, попе! (На дрипавия хъщъ) Хайде! Казвай сега накжде.

Сава. И тъй? (Ботевъ прави отрицателенъ знакъ). Тогава, сбогомъ! (Сбогува се съ Венета, излиза).

Венета. Нѣма ли да отидешъ на събранието?

Ботевъ. Скъсано е всичко между менъ и тѣхъ. . .

Венета. Христо! Виждамъ те, по очитѣ те познавамъ, че горишъ да отидешъ и ти!

Ботевъ (буйно). Дишка! Тичай! Догони она човѣкъ! Кажу му да чака! (Махва съ ржка на Венета и изтичва подире му).

Венета (поклаща глава). Знамъ си азъ, че Христо не е отъ тия, които ще стоятъ съ скръстени ржце, когато всичко наоколо гори. Способенъ е и съ Каравеловъ да се помири (Взема паритѣ отъ масата). За какво по-напредъ? Дърва, захаръ, газъ нѣма. . . Отъ обуца имамъ нужда. . . Христо е останалъ съ една скъсана риза. . . Ала нека купя най-напредъ хлѣбъ, че момчетата ще дойдатъ гладни. (Влиза баба Ботевица). Добре дошла, мамо. . . Какъ си? Напоследъкъ нали бѣше поизстинала. . . Мина ли ти?

Баба Ботевица. Ужъ ми мина. Днесъ за пръвъ пжтъ се дигнахъ и право тука. Отъ ума ми не излизате день и нощъ. . . Донесохъ малко ядене. (Сѣда). О-охъ. . . Кириль завърна ли се?

Венета (прибира яденето). Нѣма го още. Дано му дадатъ книгитѣ, та да ги продадемъ и се разплатимъ.

Баба Ботевица. То за какво по-напредъ? До гуша сте потънали въ борчове. . . Какъ мисли Христо да я кара тъй по-нататкъ? Азъ се прибрахъ при Евлогия, та едно гърло по-малко да тежи на гърба му. Ами ти, горкана, на тоя халъ! Тежко ти. . . Наближава вече, а нищо нѣмашъ готово. (Подава ѝ). Ето, тия дни като полежахъ, опледохъ нѣшо. . .

Венета. Благодаря. . . Много си добра, мамо. . . (Скрито изтрива очитѣ си).

Баба Ботевица. И азъ дойдохъ тукъ ужъ да се отгърва отъ неволята въ Калоферъ, а то било по-лошо. . . Тамъ човѣкъ ще опреде нѣшо, ще поработи чуждо и ще си изкара хлѣба. А тукъ, на пжтя да се прострешъ, нѣма кой